

Advies over de vernieuwde taakstelling en gewijzigde financiering van de provincies - gevolgen voor de sportsector

Vlaams minister van Binnenlands Bestuur Liesbeth Homans verzocht de SARC op 23 juli 2015 om advies bij het voorontwerp van decreet houdende de vernieuwde taakstelling en gewijzigde financiering van de provincies. Op 18 september 2015 bracht de Algemene Raad van de SARC, in samenwerking met de Sectorraad Kunsten en Erfgoed, de Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk en de Vlaamse Sportraad, een advies uit.

De Vlaamse Sportraad besliste om een apart advies op eigen initiatief aan minister van Sport Philippe Muyters uit te brengen met specifieke opmerkingen over de gevolgen van dit voorstel voor de sportsector.

Op de plenaire vergadering van 10 september 2015 nodigde de Vlaamse Sportraad de Vereniging van Vlaamse Provincies (VVP) uit om een reactie bij de teksten. Namens de VVP waren Hilde Bruggeman (gedeputeerde Oost-Vlaanderen), Luc Taragola (diensthoofd provinciale sportdienst Oost-Vlaanderen) en Hilde Rekkers (stafmedewerker VVP) aanwezig.

Advies

Het overhevelen van de decretale sportieve taken van de provincies naar Vlaanderen is een politieke beslissing. De Vlaamse Sportraad concentreert zich op de gevolgen van deze keuze voor de sportsector.

Er zijn een aantal principes die volgens de Vlaamse Sportraad belangrijk zijn in dit dossier:

- De Vlaamse Sportraad benadrukt dat de sporter en de sportsector centraal moeten staan in deze bestuurlijke operatie.
- De regionale expertise moet blijvend ingezet worden ten bate van de sportsector. Indien er provinciale taken worden overgeheveld naar het Vlaamse niveau, moet de expertise gewaarborgd worden.
- De voeling met het lokale en regionale niveau moet behouden blijven. Nauw overleg en samenwerking tussen Vlaanderen en de lokale besturen blijft belangrijk.

1. Bijkomende taken voor het Vlaamse niveau

Volgens het overzicht van de persoonsgebonden taken en hun toewijzing aan de Vlaamse of de lokale overheid (bijlage 3), worden vijf decretale taken en één aanvullende taak van de provincies,

binnen het decreet Lokaal Sportbeleid bekrachtigd door de Vlaamse regering op 6 juli 2012, overgeheveld naar de Vlaamse overheid. Het gaat om:

1. G-Sport
2. Bovenlokale evenementen
3. Regiowerking
4. Bovenlokale sportinfrastructuur
5. Sport, natuur en ruimte ordening

Naast deze vijf taken, worden ook de provinciale uitleendiensten ingekanteld in de provinciale uitleendiensten van Bloso.

De Vlaamse Sportraad merkt op dat er **geen algemene denkoefening** is gebeurd waarbij eerst werd vertrokken van een leeg blad, om daarna te kijken welke taken het best worden uitgevoerd door een bepaalde actor (gemeentelijke sportdiensten, koepelorganisaties, Vlaanderen, etc.).

Voor G-Sport, bovenlokale sportinfrastructuur en sport, natuur en ruimtelijke ordening en de provinciale uitleendiensten, kan de overheveling naar het Vlaamse niveau volgens de Vlaamse Sportraad in theorie slagen, op voorwaarde dat de huidige inhoudelijke expertise en nauwe contacten met het bovenlokale niveau worden behouden en er tijdens de overdracht voldoende afstemming is met de provincies.

Een coördinatie van **bovenlokale evenementen** vanuit Vlaanderen kan positief zijn, maar de Vlaamse Sportraad heeft ook twee aandachtspunten.

Ten eerste is het fundamenteel dat de Vlaamse overheid zich bezint over het Vlaamse sportevenementenbeleid. Er is nood aan een visie met betrekking tot alle aspecten van een Vlaamse sportpromotie- en sportmarketingstrategie, waar een sportevenementenbeleid deel van uitmaakt (met inbegrip van de middelen). Deze strategie heeft aandacht voor de gelaagdheid van een evenementenbeleid (een verschillende aanpak voor evenementen met internationale, bovenlokale en lokale uitstraling) en het onderscheid tussen het *ondersteunen* en zelf *organiseren* van sportevenementen. Dit beleid komt best tot stand in overleg met de Vlaamse sportactoren en na grondige evaluatie van het huidige provinciale sportpromotiebeleid.

Ten tweede vraagt de Vlaamse Sportraad aandacht voor de evenementen en -kampioenschappen die vandaag worden ondersteund door de provincies (deels ook ingezet als onderdeel van regiomarketing) en in de toekomst mogelijk “te klein” zijn voor het Vlaamse niveau en tegelijk “te groot” zijn voor de steden en gemeenten. De Vlaamse Sportraad uit bezorgdheid over een mogelijk wegvallen van de financiële middelen die de provincies vandaag inzetten voor bovenlokale evenementen en over de financiële situatie van organisatoren van evenementen. Ook in de toekomst moeten er voldoende middelen zijn voor de ondersteuning van bovenlokale evenementen. De Vlaamse Sportraad vraagt aandacht voor de geografische spreiding van bovenlokale evenementen.

Volgens het overzicht van de persoonsgebonden taken en hun toewijzing aan de Vlaamse of de lokale overheid (bijlage 3), wordt *“het vraaggestuurd ondersteunen van de regio-werkingen en het stroomlijnen van de service [...] een kerntaak van de Vlaamse overheid (BLOSO). Het is de bedoeling om de provinciale Bloso-promotiediensten meer in te zetten ter ondersteuning van de regiowerking en de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden”*.

Volgens de Vlaamse Sportraad heeft de **regiowerking** haar meerwaarde bewezen in het verleden (bv. de burensportdiensten). Waar het een meerwaarde heeft, wordt het best gecontinueerd.

De Vlaamse Sportraad vraagt dat Vlaanderen een kader schetst en onderzoekt hoe een faciliterende en coördinerende rol ten aanzien van de intergemeentelijke sportstructuren kan worden georganiseerd, dit met toepassing van het subsidiariteitsprincipe. Mogelijk kan deze ondersteuning gebeuren door het Vlaams Instituut voor Sportbeheer en recreatiebeleid (ISB).

2. Een belangrijke hoofdrol voor Bloso / agentschap Sport Vlaanderen

Bloso (binnenkort: het agentschap Sport Vlaanderen) zal als de sportadministratie van de Vlaamse overheid een heel aantal bijkomende taken op zich moeten nemen. De Vlaamse Sportraad vraagt zich af hoe Bloso deze groei van zijn takenpakket en personeelsbestand zal opvangen terwijl het agentschap op korte termijn te maken krijgt met een interne reorganisatie en algemene besparingen.

De Vlaamse Sportraad gaf op 25 augustus 2015 advies bij het voorontwerp van decreet tot wijziging van diverse decreten, wat betreft de integratie van de beleidsondersteunende opdracht inzake sport in het agentschap Sport Vlaanderen, en tot wijziging van het Antidopingdecreet van 25 mei 2012. In de omvorming van Bloso naar het agentschap Sport Vlaanderen werden de taken die worden overgeheveld vanuit de provincies destijds niet meegenomen in de denkoefening. De Vlaamse Sportraad kijkt uit naar een herwerkte visie, met inbegrip van de bijkomende taken en een heroriëntering van de vijf provinciale Bloso-diensten. Specifieke aandacht dient daarbij te gaan naar de mogelijke inkanteling van het provinciepersoneel in de provinciale Bloso-diensten ter vrijwaring van de eerder gestelde potentialiteiten van een regionaal niveau voor sport.

3. Een toekomst voor bovenlokale sportinfrastructuur, sport in provinciale domeinen en de huizen van de Sport?

De impact van deze bestuurlijke operatie op de bovenlokale sportinfrastructuur is groot. De Vlaamse overheid zal na de gesprekken met de provincies een aantal sportcentra- en instellingen van het provinciale niveau over nemen, inclusief de bijkomende instellingen die *niet* door de lokale besturen zullen worden overgenomen. De Vlaamse Sportraad vraagt zich af hoe dit kan afgestemd worden met de evaluatie die Bloso doet op het vlak van de eigen Bloso-centra. De Vlaamse Sportraad raadt daarom de Vlaamse overheid aan om een kritische denkoefening over de bovenlokale sportinfrastructuur te maken, met inbegrip van de eigen centra en de provinciale sportinfrastructuur.

Bij het overzicht van de persoonsgebonden taken en hun toewijzing aan de Vlaamse of de lokale overheid (bijlage 3), werd ook een tabel opgenomen met een eerste voorstel voor de bestemming van de huidige provinciale instellingen. De Vlaamse Sportraad vraagt zich af welke criteria werden gehanteerd bij de toewijzing van de sportieve instellingen.

Het onderscheid tussen een persoons- en grondgebonden instelling heeft belangrijke gevolgen voor de sportsector. Er is immers een groot onderscheid tussen een sportdomein en een recreatiedomein. De Vlaamse Sportraad meent dat sportieve activiteiten hun plaats hebben in dergelijke provinciale domeinen. De Vlaamse Sportraad merkt bovendien ook op dat de bevoegdheid 'natuur, sport en ruimtelijke ordening' in principe een grondgebonden bevoegdheid is.

De Vlaamse Sportraad merkt op dat de steden Gent en Antwerpen in principe 'provincie-vrij' zullen worden. Welke implicaties heeft dit op de huidige dienstverlening van de Huizen van de Sport (vandaag te Gent en Antwerpen) ten aanzien van de Vlaamse instanties en de vele Vlaamse sportfederaties? Zullen deze steden bereid zijn om deze dienstverlening op zich te nemen?

4. Transparantie en duidelijkheid

Een transparant en duidelijk sportlandschap is belangrijk voor de sporter en de sportsector. De omvorming van de Vlaamse sportadministratie (eenmaking administratie én bijkomende taken van de provincies) moet tijdig worden gecommuniceerd naar de buitenwereld.

Bij alle wijzigingen vraagt de Vlaamse Sportraad om duidelijke communicatie.

De Vlaamse Sportraad vraagt ten slotte om op te letten voor het overgangsjaar 2017.

Na de overheveling van de persoonsgebonden taken naar het Vlaamse niveau, moeten er in het jaar 2017 voldoende middelen beschikbaar blijven om de gemaakte engagementen van de provincies ten aanzien van de sportsector na te komen (bv. uitbetaling subsidies voor de G-sportsector).

In een meer algemene context drukt de Vlaamse Sportraad de hoop uit dat bij deze bestuurlijke omvorming de provinciale sportmiddelen, die overgeheveld worden, maximaal voor de sportsector behouden blijven.

Samengevat

De afslanking van de taken van de provincies heeft voor de sportsector grote gevolgen.

De Vlaamse Sportraad wijst op een aantal principes die bij de verdere stappen van deze bestuurlijke operatie moeten meegenomen worden: de sporter staat centraal, behoud van de regionale expertise en voeling met het regionale en lokale niveau.

Indien een aantal randvoorwaarden worden nageleefd, kunnen er volgens de Vlaamse Sportraad een aantal decretale taken van de provincie vlot overgeheveld worden naar het Vlaamse niveau. Met betrekking tot bovenlokale evenementen en de aansturing van regiowerking heeft de Vlaamse Sportraad een aantal opmerkingen.

Op het Vlaamse niveau moet er gewerkt worden aan een visie over de rol van de sportadministratie, een strategie voor sportpromotie en – marketing, met aandacht voor sportevenementen en de exploitatie van bovenlokale sportinfrastructuur.

De Vlaamse Sportraad vraagt duidelijkheid over de rol van Bloso, de toekomst van sport in provinciale domeinen en dienstverlening van de huizen van de Sport.

De gevolgen van de bestuurlijke omvorming op het Vlaamse sportlandschap moeten duidelijk en tijdig gecommuniceerd worden aan de sportsector.

De Vlaamse Sportraad hoopt dat de provinciale sportmiddelen na 2017 maximaal voor de sportsector behouden blijven.

Sophie Cools, *waarnemend voorzitter*

Nai Han Lau, *secretaris*